

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

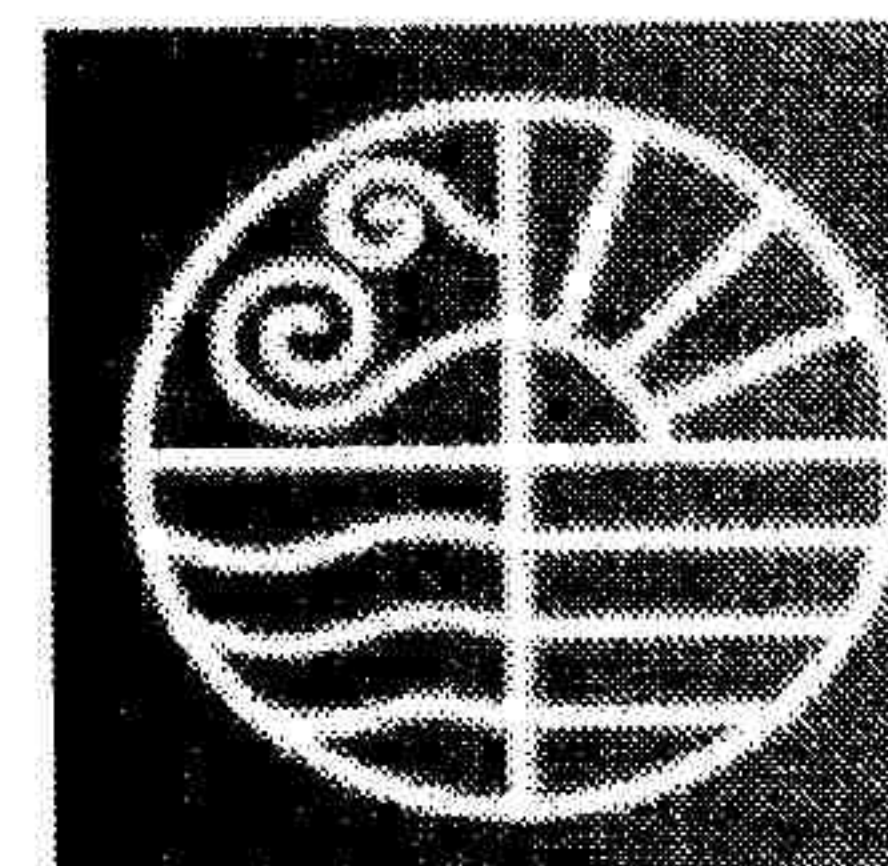
Αμαλιάδος 17 – Αμπελόκηποι

115 23 - Αθήνα

Τηλ. 210 64 00 015

Fax. 210 64 29 137

E-mail: vouli1@prv.ypeka.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός

Αθήνα 12/12/2013

Αρ.Πρωτ: 2297β

13 ΔΕΚ. 2013

ΠΡΟΣ τη

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ:

1. Βουλευτές κ.κ.

- Μαρία Γιαννακάκη

- Θωμά Ψύρρα

2. Γραφείο Υπουργού Εσωτερικών

3. Γραφείο Υπουργού Δικαιοσύνης

Διαφάνειας & Ανθ/νων Δικ/των

Θέμα : «Απάντηση σε Ερώτηση»

Σχετ: Η με αρ. πρωτ. 3462/05-11-2013 Ερώτηση

Σε απάντηση της Ερώτησης με αρ. πρωτ. 3462/05-11-2013, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τους Βουλευτές κ. κ.Μαρία Γιαννακάκη και Θωμά Ψύρρα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ΥΠΕΚΑ, επισυνάπτουμε για πληρέστερη ενημέρωση της Βουλής το υπ' αριθμ. πρωτ. 62793/12-11-2013 έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομικού Σχεδιασμού/ΥΠΕΚΑ καθώς και το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ5/ΗΛ/Α/Φ6/229/οικ.22383/4-12-13 έγγραφο της Διεύθυνσης Ηλεκτροπαραγωγής/ΓΓΕΚΑ/ΥΠΕΚΑ.

Συνημμένα:

-Το με α.π.62793/12-11-13 έγγραφο Δ/σης Πολεοδομικού Σχεδιασμού/ΥΠΕΚΑ (σελ.30)

-Το με α.π. Δ5/ΗΛ/Α/Φ6/229/οικ.22383/4-12-13 έγγραφο Δ/σης ΗΛ/γής/ΓΓΕΚΑ/ΥΠΕΚΑ(σελ. 3)

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ

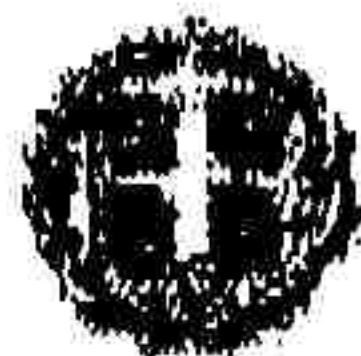
Σελίδες απάντησης:1

Σελίδες συνημμένων:33

Σύνολο Σελίδων:34

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

✓
Δόμνα Σωτηριάδου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/ση : Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας : 101 92
Τηλ. : 210-6969414
Fax : 210-6969416

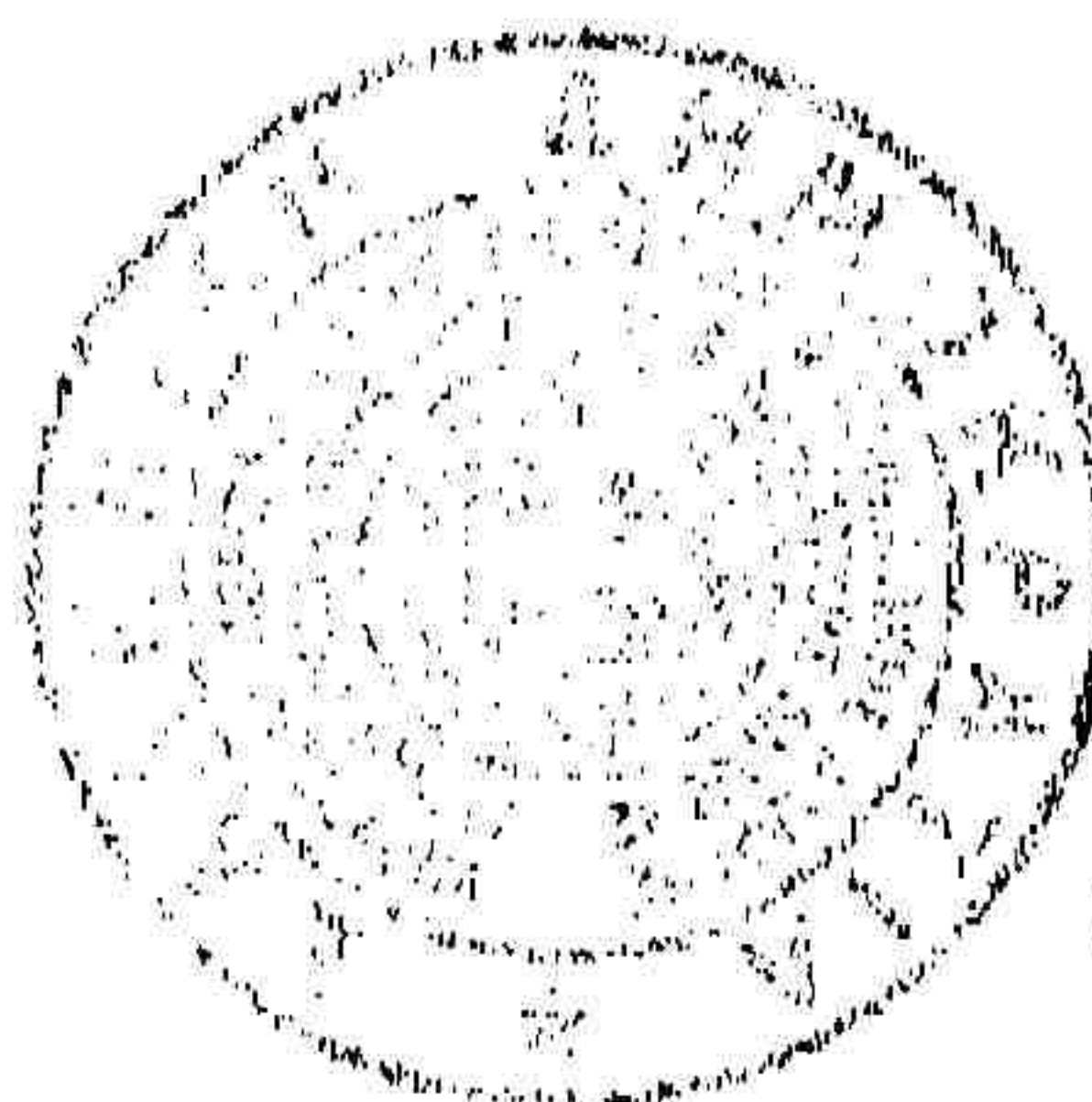
Αθήνα, 04-12-2013
Αρ. Πρωτ.: Δ5/ΗΛ/Α/Φ6/229/οικ.22383

**Προς: Γραφείο Υπουργού, Κοινοβουλευτικό
Έλεγχο, Αμαλιάδος 17, ΤΚ 11523, Αθήνα**

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αρ. 3462/05-11-2013 Ερώτηση

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 3462/05-11-2013 Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Μ. Γιαννακάκη και Θ. Ψύρρα, σας διαβιβάζουμε το ΓρΔ/6557/04-12-2013 έγγραφο του ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, το οποίο αναφέρεται σε θέματα αρμοδιότητας της Υπηρεσίας μας.

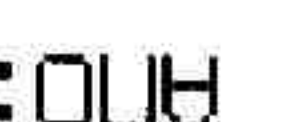
**Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης
α.α.**

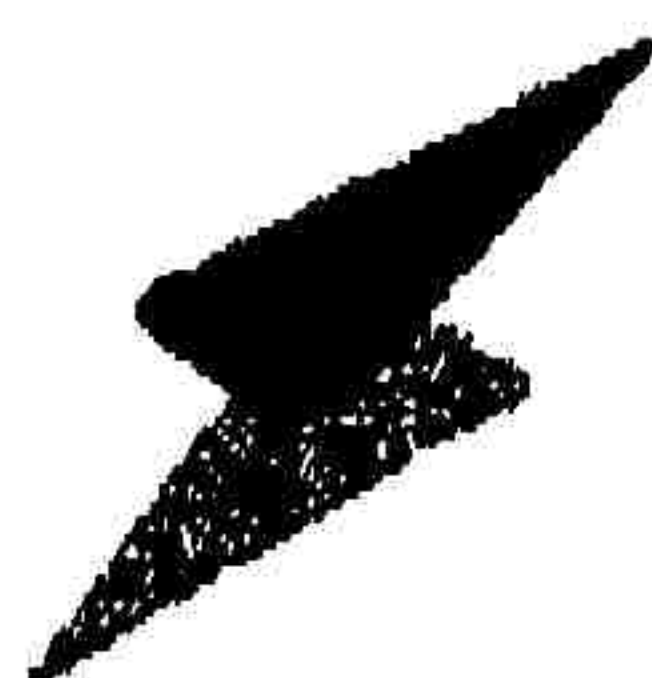

Γ. Βοσνάκη
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
α.α.
Μ. ΜΑΧΤΟΡΑΝΤΩΝΑΚΗ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο κ. Υπουργού
- Γραφείο κ. Υφυπουργού
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- Δ15
- Δ5 - Διευθυντής

- Υπεύθυνη Δήλωση για τον καθορισμό των Δημοτικών Τελών, Δημοτικού Φόρου και Τέλους Ακίνητης Περιουσίας θεωρημένη από τον αρμόδιο Δήμο/Κοινότητα, σύμφωνα με την § 2 του άρθρου 3 του ν. 25/1975, την § 3 του άρθρου 10 του ν. 1080/1980 και το άρθρο 24 του ν. 2130/1993.

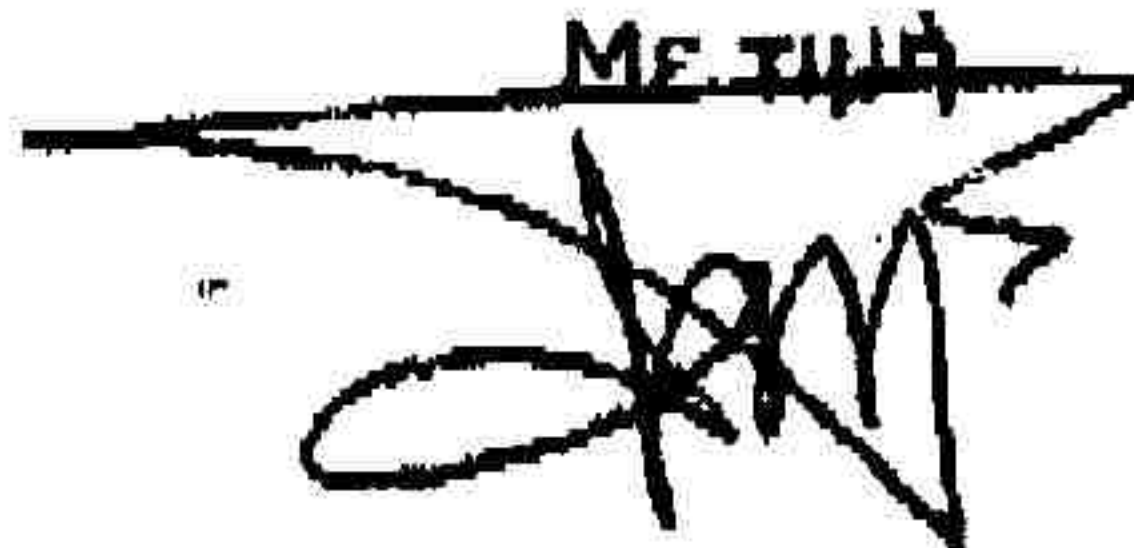
2. Εξόφληση της οικονομικής συμμετοχής στις δαπάνες σύνδεσης στο δίκτυο.

3. Σύναψη σύμβασης σύνδεσης με το ΔΕΔΔΗΕ και σύναψη σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας.

Σημειώνουμε ότι στην τοπική μας υπηρεσία στην Κεφαλονιά, μέχρι σήμερα, δεν έχει κατατεθεί αίτημα για ηλεκτροδότηση κτισμάτων σε καταυλισμούς ΡΟΜΑ.

Όσον αφορά στα ισόγεια κτίσματα με την ονομασία «Βίλλα Αντύπα» στα Λέπεδα Ληξουρίου για τα οποία γίνεται αναφορά, αυτά ηλεκτροδοτούνται με δυο ανεξάρτητες παροχές στο όνομα του Δήμου, εκ των οποίων παροχών, η πρώτη έχει αποξηλωθεί από αγνώστους και η δεύτερη διακόπηκε λόγω επικινδυνότητας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή περισσότερες πληροφορίες.

ΜΕ ΤΙΜΗ

Γεώργιος Κόλλιας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ Πολ. Σχεδιασμού
ΤΜΗΜΑ Γ' – Οργανωμένης Οικιστ. Ανάπτυξης
& Στεγαστικής Πολιτικής
Ταχ. Δ/ση: Αμαλιάδος 17
Ταχ. Κώδικας: 11523 - ΑΘΗΝΑΙ
Fax : 210-6452606
Πληροφορίες: Χ. Χρονόπουλος
Τηλ. : 2131515398
Email : c.chronopoulos@prv.ypeka.gr

Αθήνα : 12/11/2013

Αριθ. πρωτ. 62793
Σχετ. 61494/8.11.13

ΠΡΟΣ: ΥΠΕΚΑ
Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΚΟΙΝ.:

Θέμα: Απάντηση σε Ερώτηση Βουλευτών Μ. Γιαννακάκη & Θ. Ψύρρα
Σχετ.: Το με αρ. πρωτ. 2297/Β/2911/6.11.2013 έγγραφο του Γραφείου Υπουργού (Γρ. Κοινοβουλευτικού Ελέγχου)

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού , της ερώτησης των Βουλευτών Μ. Γιαννακάκη & Θ. Ψύρρα κα
σε ότι αφορά τις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας μας , σας ενημερώνουμε ότι δεν έχει κατατεθεί στη Δ/νση
μας Πολεοδομική μελέτη για μετεγκατάσταση Ρομά στη περιοχή της Κεφαλλονιάς.

Οσον αφορά το σχέδιο δράσης του Δήμου Κεφαλλονιάς για την μετεγκατάσταση των Ρομά ,σα
κοινοποιούμε συνημμένα , το με αρ. πρωτ. 61494/8.11.2014 FAX του Δ. Κεφαλλονιάς στο οποί
φαίνονται οι άξονες δράσης του προγράμματος κοινωνικής ένταξης των Ρομά που διαβιούν στον
πρόχειρο καταυλισμό της Κρανιάς .

Συνημμένα : το με αρ. πρωτ. 61494/8.11.2013 FAX του Δ. Κεφαλλονιάς

Ε.Δ.

- Χρονολ. Αρχείο
- Τμήμα Γ
- Χ. Χρονόπουλος

Η Διευθύντρια
α.α.

Δ. Γιαννακοπούλου

Αρχιτέκτων Μηχανικός

ΔΗΜΟΣ
ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 7.11.2013

TELEFAX - Μ Ε

ΑΠΟ: Δήμος Κεφαλλονιάς
Α/Δήμαρχος κ. Βασιλική

ΤΗΛ.: 26713 60.160 / 6944151767.

FAX : 26710 22572

ΠΡΟΣ: Υ Π Ε Ι Α

FAX : 210 6452606

Υπ' όψη: κ. Χρυσόπουλος

Αριθμός σελίδων που ακολουθούν:

Το πρωτότυπο θα σταλεί ταχυδρομικά

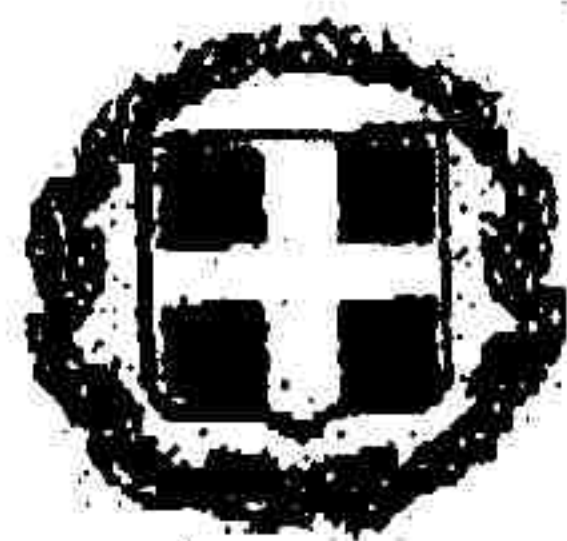
ΝΑΙ

ΟΧΙ

Παρατηρήσεις:

Σας αφοστέλλουμε Αφώσφασμα της αρ. 135/2013
Αφώσφασμα Δημ. Συμβουλίου και Λόγω Προσωπ
των Σεβομένων Παραγγέλλεται να Ουφάται των
ΡΟΜΑ.

Αν δεν λάβετε το FAX καθαρά παρακαλούμε να μας τηλεφωνήσετε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ
Δ/ΣΗ ΔΙΟΙΚ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΓΡ. ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Ταχ. Δ/ση: Πλ. Βαλλιάνου 28100, Αργοστόλι
Πληρ: Τζουβανάκη Ολγα
☎: 2671360163
☎: 2671022572
@: Olga @ argostoli.gr

Αργοστόλι 26 - 7 - 2013
Αριθ. Πρωτ.: 24085
Ορθη Επαναληψη

Προς:

Αποκεντρωμένη Διοίκηση
Πελοποννήσου -
Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου
Γενική Δ/ση Εσωτερικής Λειτουργίας
Τμήμα Διοικητικού - Οικονομικού
Λεωφόρος Βεργωτή 160, Αργοστόλι

ΘΕΜΑ : Έγκριση σχεδίου Δράσης για την κοινωνική ένταξη των ΡΟΜΑ που διαβιούν στον πρόχειρο καταυλισμό της Κραριάς.

Σας στέλνουμε αντίγραφο της αρ. 135/2013 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Κεφαλλονιάς για έλεγχο νομιμότητας καθώς και για τις δικές σας ενέργειες.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΚΟΙΝ:

1. Α/Δ κ. Σ. Σαββαδόγλου
2. κ. Κοκκόση Διονύσιο - Δημοτικό Σύμβουλο - Πρόεδρο ΟΚΑΠ
3. Οικονομική Υπηρεσία
4. κ. Δημούλιο Δημήτριο Δ/τη Πρόνοιας
5. κ. Ανθή Αρβανιτάκη ΟΚΑΠ

Ακολουθεί διαλογική συζήτηση ερωτήσεις και τοποθετήσεις των συμβούλων όπως αναλυτικά περιγράφεται στα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά .

Ο κ. Κοτσιλίνης στη τοποθέτηση του μεταξύ άλλων προτείνει στην τριμελή Επιτροπή να οριστεί και ένα αιρετό μέλος .

Υπέρ ψηφίζουν οι σύμβουλοι κ.κ. Ανουσάκης, Σαββαόγλου, Αποστολάτος, Αυγουστάτου, Κοκκόσης, Βανδώρας, Πυλαρινός, Κατσαίτη, Μοσχονάς, Ρασιιάς, Κωνσταντάκης, Βαγιωνίτης, Θεοφιλάτος, Παπαδάτος Ν., Σπ. Κουνάδης, Σολωμός, Γαλάτης, Καββαλιεράτος, Κοτσιλίνης, Σκλάβος, Σταμούλης, Σαμούρης, Βίκτωρ Ρουχωτάς, Θωμάς, Ρουχωτάς Βασίλης, Ζαπάντη Άννα.

Οι σύμβουλοι της Λαϊκής Συσπείρωσης Κουρούκλης, Γρηγορόπουλος, Γκισγκίνης, ψηφίζουν τη δική τους πρόταση όπως αναλυτικά περιγράφεται στα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά .

Το Συμβούλιο μετά τα παραπάνω

ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Εγκρίνει το Σχέδιο Δράσης για την κοινωνική ένταξη των ΡΟΜΑ που διαμένουν στον πρόχειρο καταυλισμό της Κρανιάς όπως αυτό αναλυτικά αναφέρεται στην εισηγητική απόφαση αρ. 110/13 της Οικονομικής Επιτροπής καθώς και στην αρ. 62/2013 γνωμοδότηση της ΕΠΟΙΖΩ .

- Βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση και την επιτυχή έκβαση της δράσης, (η οποία σημειώνεται ότι έχει βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα maximum 2 ετών), αποτελεί η διαβούλευση με τον πληθυσμό ΡΟΜΑ που διαβιεί στον πρόχειρο καταυλισμό της Κρανιάς, προκειμένου να γίνουν αντιληπτά τα οφέλη τους από την εγκατάστασή τους σε κατοικίες και εκουσίως να δεχθούν να απομακρυνθούν από τον πρόχειρο καταυλισμό.
- Κάθε προστάτης κάθε οικογένειας από τις καταγεγραμμένες και πρόχειρα εδραιωμένες στον καταυλισμό της Κρανιάς, θα προσκομίσει υπεύθυνη δήλωση όπου θα δηλώνει την βούλησή του να στεγασθεί με ευθύνη του σε κατοικία, ως συμβαλλόμενος με τον εκάστοτε εκμισθωτή, καθώς και ονομαστικά τα μέλη που προστατεύει
- Κάθε προστάτης κάθε οικογένειας προκειμένου να συμμετάσχει στο πρόγραμμα δράσης του Δήμου Κεφαλλονιάς θα προσκομίσει τα δικαιολογητικά που θα του ζητηθούν από την οικονομική υπηρεσία (μισθωτήριο συμβόλαιο, φορολογικά έγγραφα, πιστοποιητικά απορίας, κ.α.) και θα υπογράψει δήλωση αποδοχής ένταξης στο πρόγραμμα.
- Ο Δήμος με τη συμβολή των ειδικών στελεχών του αλλά και του αρμόδιου αιρετού, δύναται να βοηθά στο πλαίσιο της νομιμότητας και της κοινωνικής ευταξίας, τις προς μετοίκηση οικογένειες ΡΟΜΑ, διευκολύνοντας το διάλογο με ενδιαφερόμενους ιδιοκτήτες κατοικιών.
- Η κοινωνική υπηρεσία του Δήμου και του Νομικού Προσώπου του (ΟΚΑΠ) πρέπει να παρέχουν κάθε δυνατή βοήθεια κοινωνικής και ψυχολογικής βοήθειας στα μέλη των οικογενειών ΡΟΜΑ, και να μεριμνήσουν για τη διενέργεια προληπτικού ελέγχου της υγείας του πληθυσμού, σε συνεργασία με αρμόδιους φορείς (π.χ. προληπτικές εξετάσεις, εμβολιασμοί, κ.α.)

- Το δημοτικό συμβούλιο Κεφαλλονιάς ορίζει 3μελή επιτροπή αποτελούμενη από έναν αιρετό τον κ. Κακκίδη Διονύσιο, τον κ. Δημοσλίο Δημήτριο Δ/ντη Πρόνοιας και την κ. κ. Αρβανιτάκη υπό τον ΟΚΑΠ, προκειμένου να παρακολουθούν την ομαλή υλοποίηση του προγράμματος και να διενεργούν αυτοψίες για την τήρηση του.
- Το πρόγραμμα επιχορήγησης ενοικίων για την κοινωνική ένταξη του πληθυσμού ΡΟΜΑ της περιοχής Κρανιάς, όπως θα διαμορφωθούν από την εισήγηση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και της Οικονομικής Επιτροπής και τελικώς από το Δημοτικό Συμβούλιο, θα υλοποιηθεί από τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με την κοινωνική υπηρεσία του Δήμου καθώς και την αρωγή της 3μελούς επιτροπής.
- Οι επιχορηγήσεις ενοικίων πρέπει να καταβάλλονται σε μηνιαία τακτική βάση και εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος.

Σύμφωνα με τα μέλη κάθε οικογένειας και την διάρθρωσή τους και την χρηματοδοτική ικανότητα του Δήμου Κεφαλλονιάς, λαμβάνοντας υπόψη και το ύψος των μισθωμάτων στην αγορά ακινήτων, αποφασίζονται οι ακόλουθες μηνιαίες επιχορηγήσεις κατά οικογένεια:

- Η δράση αυτή της κοινωνικής ένταξης του πληθυσμού ΡΟΜΑ, προστίθεται μετά τη τελική έγκληση απόφαση του δημοτικού συμβουλίου στις ήδη προγραμματισμένες δράσεις του Δήμου Πρόγραμμα Δράσης και εντάσσεται στον Άξονα 2 Μέτρο 3 Δράση 2.4 «Πρόγραμμα προχρηματοδότης επιχορήγησης ενοικίου για τον πληθυσμό που διαβιεί στον προχειρό καταυλισμό της Κρανιάς».
- Κρίνεται απαραίτητη και η σχετική ενημέρωση των ανεξάρτητων αρχών και της κεντρικής διοίκησης για την πρωτοβουλία της δράσης του Δήμου Κεφαλλονιάς, προκειμένου να εισηγηθούν όποτε και όπου το κρίνουν απαραίτητο τυχόν προσαρμογές.
- Τέλος, η δημοτική αρχή θα συνεργαστεί στενά με τα αρμόδια περιφερειακά όργανα της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων προκειμένου να δρομολογηθεί ένα Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης για τους ΡΟΜΑ που θα επιλύσει το ζήτημά τους σταθερά και οριστικά.
- Το δημοτικό συμβούλιο με την σχετική του απόφαση ζητά από την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων την οικονομική της αρωγή στις συνολικές δαπάνες της διετούς δράσης προχρηματοδότης αντιμετώπισης μέσω προγραμματικής σύμβασης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Τ. ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΤΑ ΜΕΛΗ
Τ. ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ

Πίκο αντίγραφο
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΟΥΣΑΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ – 2013

1

**ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΠΟΥ
ΔΙΑΒΙΟΥΝ ΣΤΟΝ ΠΡΟΧΕΙΡΟ ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΡΑΝΙΑΣ****ΔΗΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ****Εισαγωγή**

Η παρούσα εισήγηση συντάχθηκε από υπηρεσιακούς παράγοντες του Δήμου Κεφαλλονιάς με επιστημονική κατάρτιση σχετική με κοινωνικά ζητήματα, κατόπιν εντολής από την προϊστάμενη δημοτική αρχή, προκειμένου να καταρτιστούν συγκεκριμένες και εφικτές προτάσεις για την κοινωνική ένταξη των ΡΟΜΑ που διαβιούν στον πρόχειρο καταυλισμό της Κρανιάς από το 1996 κατ'εφαρμογή απόφασης του τότε δημοτικού συμβουλίου Αργοστολίου που είχε προσωρινό χαρακτήρα για την επίλυση του ζητήματος. Η κατεύθυνση για την κατάρτιση της πρότασης, ήταν ο επιτακτικός χαρακτήρας της ανάληψης δράσης για την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ΡΟΜΑ και της αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου των δημοτικών σφαγείων όπου είχε αρχικά τοποθετηθεί ο προσωρινός καταυλισμός. Ως εκ τούτου αναζητήθηκαν νόμιμες και καλές πρακτικές ανά την εθνική επικράτεια που έχουν άμεσο αποτέλεσμα αλλά βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα, έως την τελική και ολοκληρωμένη επίλυση του ζητήματος της στέγασης ΡΟΜΑ που πρέπει να γίνει σε περιφερειακό επίπεδο.

Αξιοποιήθηκαν στοιχεία από το Αυτοτελές Τμήμα Πρόνοιας, Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Υγείας με την συμβολή του Προϊσταμένου Δημήτρη Δημουλιού κατηγορίας ΠΕ – Κοινωνιολόγων και της υπαλλήλου Αλεξάνδρας Παπαναστασάτου ΤΕ – Κοινωνικής Εργασίας, αποτυπώθηκε το εθνικό και ευρωπαϊκό πλαίσιο για του ΡΟΜΑ καθώς και η κωδικοποίηση των επιπτώσεων των συνθηκών διαβίωσής τους που χρήζουν άμεσων παρεμβάσεων, με τη συμβολή της Γενικής Γραμματέως του Δήμου με μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης στην δημόσια και κοινωνική πολιτική, αποτυπώθηκε το ιστορικό και τα χαρακτηριστικά του πρόχειρα εδραιωμένου πληθυσμού της Κρανιάς και οι ανάγκες για στέγαση από την Επιστημονική Συνεργάτη Σοφία Γαρμπή ως Μηχανικού Περιβάλλοντος με μεταπτυχιακό τίτλο, με τη συμβολή του Οργανισμού Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Παιδείας του Δήμου Κεφαλλονιάς.

Τέλος παρατίθενται για την επισήμανση της ιδιαίτερης σημασίας του ζητήματος και οι ειδικές εκθέσεις:

- του Συνηγόρου του Πολίτη με την παραίνεση τα περιφερειακά όργανα λήψης αποφάσεων να μεριμνούν άμεσα για τα θέματα ΡΟΜΑ ιδιαίτερα όταν διακυβεύεται η ασφάλειά τους, η υγεία τους και η δημόσια υγεία
- της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

1. Το ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ για την υποχρέωση και τη δικαιοδοσία των ΟΤΑ ανάληψης δράσης προστασίας των ΡΟΜΑ.

Ο Δήμος Κεφαλλονιάς, ως Φορέας Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού, αποτελεί Καλλικρατικό Δήμο που προήλθε από τη συνένωση 8 πρώην ΟΤΑ.

Ο **Ν. 3852/2010 ΦΕΚ 87Α 17-6-2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης»** προστίθενται αρμοδιότητες για άσκηση από τους ΟΤΑ και παραμένουν σε ισχύ (όπου δεν προβλέπει διαφορετικά η νομοθεσία) οι αρμοδιότητες του **Άρθρου 75 του Ν. 3463/2006 ΦΕΚ 114^Α/30-6-2006**.

Ειδικότερα στην **ενότητα Ι παράγραφος ε, περίπτωση 5 του Άρθρου 75 – Ν. 3463/2006**, αναφέρεται ρητά η αρμοδιότητα των ΟΤΑ να εφαρμόζουν προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθιγγάνων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.

«Ι.ε. 5. Ο σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθιγγάνων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.»

Οι Αθίγγανοι ή ΡΟΜΑ αποτελούν διακριτή κοινωνική ομάδα λόγω της πολιτισμικής τους ταυτότητας και λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών που διαβιούν είτε από επιλογή είτε λόγω κοινωνικού αποκλεισμού.

Συνειπώς με τη διάταξη αυτή ο νομοθέτης, αναθέτει την αρμοδιότητα και την υποχρέωση μέριμνας για συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, στους ΟΤΑ α' βαθμού και στην επικράτεια της δικαιοδοσίας τους. Το γεγονός ότι το ζήτημα των ΡΟΜΑ έχει ευρωπαϊκή και εθνική και περιφερειακή διάσταση, δεν αναιρεί την δικαιοδοσία του Δήμου να ρυθμίσει το ζήτημα στην επικράτειά του, πάντα σε ευθυγράμμιση του εκάστοτε ισχύοντος θεσμικού πλαισίου σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο (βασικές αρχές, άξονες προτεραιότητας, κ.α.)

Το ζήτημα των ΡΟΜΑ, ως ομάδα που υφίσταται κοινωνική διάκριση και κοινωνικό αποκλεισμό με όλες τις επακόλουθες συνέπειες για την ποιότητα της ζωής τους, εμπίπτει και στο νομικό πλαίσιο κατά των διακρίσεων.

Ο **Ν.3304/2005** με τον οποίο μεταφέρθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη οι **Οδηγίες 2000/43/ΕΚ¹** και **2000/78/ΕΚ** δημιουργεί, μια εξειδικευμένη νομοθεσία-πλαίσιο κατά των διακρίσεων. Οι προγενέστερες συνταγματικές διατάξεις με την θέσπιση του ανωτέρω νόμου εξειδικεύονται και υπάρχει

¹ Οδηγία 2000/43/ΕΚ, της 29ης Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής

πλέον σαφής προστασία σε πέντε θεματικά πεδία. Έτσι η Ελλάδα διαθέτει πλέον ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο προστασίας στον τομέα των διακρίσεων. Εξάλλου, με την σύσταση των φορέων προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, δίνεται η δυνατότητα σε «ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού», οι οποίες τείνουν να παρουσιάζουν υψηλότερα ποσοστά φτώχειας και ανεργίας σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό, να αναζητήσουν μια άλλη οδό προστασίας πέραν της δικαιοσύνης, που λόγω της βραδυπορίας και της δαπάνης, δεν είναι πάντα και η πλέον αποτελεσματική².

Παρά την ύπαρξη όμως του σαφούς θεσμικού πλαισίου επισημαίνονται από εξειδικευμένους θεσμικούς φορείς (ΟΚΕ, 2009³, ΕΕΔΑ, 2009⁴, ΣτΠ, 2009⁵) στις ετήσιες εκθέσεις τους κενά εφαρμογής και νομικά κενά. Οι απόψεις αυτών των φορέων έχουν ιδιαίτερο βάρος γιατί δεν απηχούν μόνο δικές τους αντιλήψεις, αλλά τις απόψεις οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών με θεματικό αντικείμενο την καταπολέμηση των διακρίσεων. Πιο συγκεκριμένα η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (ΟΚΕ) στην έκθεσή της για το 2009 επισημαίνει ζητήματα που παραβιάζεται το καθεστώς ίσης μεταχείρισης (ΟΚΕ, 2009, σ. 17-19). Συγκεκριμένα, στο πεδίο διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής καταγράφονται περιστατικά κακομεταχείρισης ευπαθών ομάδων όπως οι παράνομοι μετανάστες, οι αιτούντες άσυλο, **οι Ρομά οι οποίοι αντιμετωπίζουν και οικιστικά προβλήματα**⁶ καθώς και ατόμων του κοινωνικού περιθωρίου.

² Καραντινός Δ., -Χριστοφιλοπούλου Σ.,(2009), *Δίκτυο Κοινωνικοοικονομικών Εμπειρογνομώνων στο πεδίο της καταπολέμησης των διακρίσεων*, - Έκθεση Χώρας Ελλάδα, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών

³ Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος, 2011, «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πειριοθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (Έκθεση του 2009)

⁴ Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), (2010), «Ετήσια Έκθεση ΕΕΔΑ 2009», Ιούλιος 2010

⁵ Συνήγορος του Πολίτη, (2010), *Ο Συνήγορος του Πολίτη φορέας προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης 2009*

⁶ Η περίπτωση των Ρομά και οι συνθήκες διαβίωσής τους εντάσσονται στη στρατηγική δράση του

Συνηγόρου του Πολίτη και εξειδικεύεται στην τρίτη ενότητα της έκθεσής του (17 αναφορές) (ΣτΠ

2009, σ. 24-31.

2. Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ για τους ΡΟΜΑ (Έκθεση 2005)⁷

«Οι πρωτοβουλίες και τα προγράμματα της ελληνικής διοίκησης υπέρ της στεγαστικής αποκατάστασης των Ρομά της χώρας μας βρίσκουν κατ' αρχήν το νομικό τους έρεισμα στο **άρθρο 21 παρ. 4 του Συντάγματος** σύμφωνα με το οποίο «η απόκτηση κατοικίας από αυτούς που την στερούνται ή που στεγάζονται ανεπαρκώς αποτελεί αντικείμενο ειδικής φροντίδας του κράτους». Από αυτό όμως δεν συνάγεται ούτε ότι καθένας μπορεί να απαιτήσει από το κράτος να του διασφαλίσει προσωπικά κατοικία ούτε βέβαια ότι, εφόσον κάποιος δεν διαθέτει κατοικία μπορεί να καταλάβει αυτογνωμόνως κάποιο αλλότριο ακίνητο, ιδιωτικό ή δημόσιο. Τέτοια δικαιώματα δεν μπορεί κανείς νομίμως να έχει, ακόμη και αν διαθέτει ορισμένη φυλετική καταγωγή ή κάποιο άλλο χαρακτηριστικό. Το να δικαιούται κανείς στέγης ή επιδότησης ή να μπορεί να καταπατά ξένη ιδιοκτησία απλώς και μόνον επειδή είναι λ.χ. Ρομ θα συνιστούσε ευθεία παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης σε βάρος όλων των υπολοίπων.

Από την άλλη πλευρά ωστόσο **το κράτος οφείλει κατά την εφαρμογή των νόμων και την εκδήλωση της μέριμνάς του να λαμβάνει υπ' όψιν την κρίσιμη ιδιαιτερότητα των χαρακτηριστικών** και της θέσης όσων τελούν στη δικαιοδοσία του.

Η παράλειψή του να το πράξει συνιστά και αυτή με τη σειρά της παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης επειδή μεταχειρίζεται με τον ίδιο τρόπο ανόμοιες καταστάσεις και πρόσωπα με κρίσιμες μεταξύ τους διαφορές. Η κατοικία, αναγνωριζόμενη πανηγυρικά από το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ, ως βιοτικό πεδίο της ιδιωτικής ζωής και της ανάπτυξης της προσωπικότητας, συνιστά προϋπόθεση της άσκησης των περισσότερων ελευθεριών που απολαμβάνει κανείς ως πρόσωπο. **Το κατοικείν των Ρομά στη χώρα μας, λιγότερο ως προς τις πολιτισμικές του ιδιομορφίες, και πολύ περισσότερο εν όψει της θλιβεράς ποιότητας των πραγματικών περιστάσεων του, αποτελεί ένα ιδιαίτερο κοινωνικό μέγεθος** που δεν μπορεί να αφήνει νομίμως αδιάφορο το κράτος.

Όπως έχει γίνει δεκτό και από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ΔτΑ, η υποχρέωση διασφάλισης της ανθρώπινης αξιοπρέπειας δεν εξαντλείται αρνητικά στην υποχρέωση αποτροπής των προσβολών της αλλά εκτείνεται στην

⁷ Ο Συνήγορος του Πολίτη ως φορέας προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης συντάσσει ετήσιες εκθέσεις με σκοπό να αποτυπώσει τη δράση του και να αναδείξει τα ζητήματα των διακρίσεων στην Ελλάδα. Η προστιθέμενη αξία του Συνηγόρου στο πεδίο της καταπολέμησης των διακρίσεων πηγάζει από το γεγονός ότι, σε αντίθεση με τους άλλους δύο φορείς που προβλέπονται στο αρ. 19 του Ν.3304/2005 το έργο του διεξάγεται ανεξάρτητα (Καραντινός & Χριστοφιλοπούλου, 2009, σ. 15).

υποχρέωση να λαμβάνει το κράτος με ενεργό τρόπο θετικά μέτρα για την άρση καταστάσεων η ανοχή και διατήρηση των οποίων συνιστά εξευτελιστική μεταχείριση όσων τις υφίστανται. Και τέτοια ευλόγως μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά η επί σειρά πολλών ετών ανοχή ή και συντήρηση των αθλίων συνθηκών υπό τις οποίες διαβιούν οι Ρομά σε αρκετούς καταυλισμούς της χώρας.

Η άρση τέτοιων εξευτελιστικών καταστάσεων δεν μπορεί να αποτελεί ζήτημα διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης, όπως διατείνεται η στενή ερμηνεία της ισχύουσας «Υγειονομικής διάταξης». Θα πρέπει αντίθετα να ερμηνεύεται εν όψει των συγκεκριμένων (αλλά συνηθέστατων) περιστάσεων υπό τις οποίες τελεί ο εκάστοτε καταυλισμός Ρομά, ως αντικείμενο δέσμιας αρμοδιότητας. Γι' αυτό και η γνώση των αρμοδίων διοικητικών αρχών, που απέκτησαν είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από σχετική επισήμανση ή αίτημα κοινωνικών φορέων, των ίδιων των Ρομά, ή άλλων πολιτών σχετικά με την απλή ύπαρξη, εντός της διοικητικής τους περιφέρειας εξαθλιωμένου καταυλισμού οφείλει να ενεργοποιεί υποχρεωτικά τη θετική τους δράση κατά τον λόγο αρμοδιότητάς τους....»

«Η δράση του κράτους δεν επιτρέπεται να περιάγει σε κατάσταση ακόμη μεγαλύτερης εξαθλίωσης, επιδεινώνοντας την ικανότητά τους να απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους, τα πρόσωπα που λόγω της ιδιαίτερης κοινωνικής θέσης και των χαρακτηριστικών τους δικαιούνται πειστικά την ενεργό μέριμνά του.

Γι' αυτό ακριβώς και θα πρέπει να θεωρείται ότι η ήδη σήμερα η ελληνική έννομη τάξη αποκλείει, επί ποινή παράβασης θετικού καθήκοντος, την υποχρεωτική απομάκρυνση Ρομά από την αυθαίρετη εγκατάστασή τους, χωρίς την προηγούμενη υπόδειξη σε αυτούς κατάλληλου χώρου ασφαλούς και νόμιμης εγκατάστασης, ποιοτικά τουλάχιστον μη υπολειπόμενου από αυτόν από τον οποίο πρόκειται να απομακρυνθούν.

Η προϋπόθεση αυτή καθιστά ευλόγως ακόμη επιτακτικότερη την προαναφερθείσα ανάγκη θετικών δράσεων για τη διασφάλιση ειδικών κατάλληλων χώρων, εξοπλισμένων με την αναγκαία υποδομή και με εύκολη πρόσβαση στα δημόσια αγαθά (λ.χ. ιατρική και προνοιακή μέριμνα, εκπαίδευση κ.α.), για την εγκατάσταση του σημαντικού αριθμού των πρόχειρα καταυλιζομένων σήμερα σε αλλότριες εκτάσεις ομάδων Ρομά.

Μόνη η ενεργός προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής των προαναφερθεισών αρχών φαίνεται ικανή να διασφαλίσει ένα πλαίσιο σχετικής σταθερότητας εντός του οποίου μπορούν να διεκδικήσουν την επιτυχία τους τοπικά ή εθνικά προγράμματα και θετικές δράσεις για την αποκατάσταση του ευαίσθητου αυτού πληθυσμού. Ο στόχος αυτός όμως δεν φαίνεται να μπορεί

να επιτευχθεί χωρίς την παροχή σοβαρών κινήτρων για την **ενεργοποίηση** των φορέων της τοπικής κοινωνίας των πολιτών αλλά και των **ιδίων των θεσμών αυτοδιοίκησης.**»

3. Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ⁹
«Η Κατάσταση των Τσιγγάνων στην Ελλάδα» 29-11-2001

Στην έκθεση της Εθνικής Επιτροπής για τα δικαιώματα του ανθρώπου που αφορά στην κατάσταση των ΡΟΜΑ στην Ελλάδα, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- «Στην πραγματικότητα, όπως προαναφέρθηκε, η ελληνική πολιτεία και οι αρμόδιοι φορείς παραμέλησαν για πάρα πολλά χρόνια αυτή την ομάδα πολιτών και δεν προχώρησαν σε σοβαρές έρευνες-μελέτες με στόχο την κατανόηση της ιδιαιτερότητας των κοινοτήτων των Ρομά και τη στοιχειώδη έστω επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Μόνο τα τελευταία χρόνια και κυρίως χάρη στα ευρωπαϊκά προγράμματα άρχισε μια τέτοια προσπάθεια ψηλάφησης του χώρου των Τσιγγάνων και στην Ελλάδα.»
- «... η κοινωνικοοικονομική περιθωριοποίηση των σκηνιτών είναι αυτή που απαγορεύει τον εξανθρωπισμό του καθημερινού τους βίου οδηγώντας τους σε επιβιωτικές πρακτικές που αντιστρατεύονται την κοινωνική πρόοδο. Το ένα πρόβλημα τους οδηγεί στο άλλο στο πλαίσιο ενός αναπόφευκτου φαύλου κύκλου.»
- «Οι Ρομά στη χώρα μας δεν έχουν καμία διαπραγματευτική ισχύ και ελάχιστη πρόσβαση στα κέντρα λήψης αποφάσεων είτε σε εθνικό είτε σε τοπικό επίπεδο.»
- «**Το οικιστικό πρόβλημα** αναγνωρίζεται από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές ως το πιο κομβικό για τους Ρομά. Είναι γεγονός ότι η διαμονή σε μόνιμη γνωστή κατοικία συνδέεται με τη δυνατότητα ενός πολίτη να απολαμβάνει ορισμένα δικαιώματα αλλά και με τη δυνατότητα του δημοσίου ή ιδιωτών να συναλλάσσεται νομίμως με το πρόσωπο αυτό. Η νομαδική ζωή των Ρομά και η διαβίωσή τους σε παράνομους καταυλισμούς στα όρια δήμων (χωρίς αναγκαστικά να υπάρχει οικογενειακή τους μερίδα εκεί) λειτουργεί ως τροχοπέδη για την κοινωνική ένταξή τους.»

⁹ Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ιδρύθηκε με το Ν. 2667/1998 και είναι συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας σε θέματα προστασίας και προώθησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

ΔΗΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ – 2013

7

- «Οι δημοτικές αρχές θεωρούν επίσης επιβάρυνση τους Ρομά που ζουν στα όρια τους και αντί να επιλύσουν το πρόβλημα, απλώς προσπαθούν να απαλλαγούν απ' αυτούς με οποιονδήποτε –ακόμα και παράνομο- τρόπο.»

Στην έκθεσή της η Επιτροπή συμπεραίνει ότι προκειμένου να μπορέσουν οι ΡΟΜΑ να ενταχθούν φυσιολογικά στον κοινωνικό ιστό πρέπει να εξανθρωπιστούν οι συνθήκες υπό τις οποίες ζουν, και προτείνει μεταξύ άλλων:

«4) Να νοικιαστούν κατοικίες από τους δήμους για στέγαση τσιγγάνικων οικογενειών»

4. ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΡΟΜΑ (Δεκέμβριος 2011)

Το Πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τους ΡΟΜΑ που καταρτίστηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης το Δεκέμβριο του 2011, σκιαγραφεί με δεδομένα⁹ όλο το κοινωνικό-οικονομικό φάσμα του αποκλεισμού των πληθυσμών ΡΟΜΑ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και διατυπώνει τις αρχές και τους στόχους μια ενιαίας και ολοκληρωμένης πολιτικής για την αντιμετώπιση όλων των αρνητικών επιπτώσεων σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας ζωής από τον αποκλεισμό αυτό.

Ειδικότερα επισημαίνεται ότι η συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα υφίσταται πολλαπλό κοινωνικό αποκλεισμό στους τομείς της στέγασης, της απασχόλησης, της υγείας και της εκπαίδευσης.

Το κατεξοχήν πρωτεύον ζήτημα της στέγασης με αξιοπρεπείς και υγιείς συνθήκες διαβίωσης καθώς και το ζήτημα της επαπειλούμενης υγείας των θυλάκων ΡΟΜΑ, περιγράφεται στο Πλαίσιο Εθνικής Στρατηγικής ως ακολούθως:

⁹ Στο πλαίσιο Εθνική Στρατηγικής, χαρτογραφούνται οι ΡΟΜΑ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο έπειτα από στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από Δήμους.

ΣΤΕΓΑΣΗ

Το στεγαστικό ζήτημα αποτελεί κύριο πρόβλημα καθώς η μεγάλη πλειονότητα στεγάζεται σε καταλύματα πρόχειρης κατασκευής. Οι συνθήκες διαβίωσής, παραμένοντας σε ποσοστό 50% σε λυόμενα, παράγκες, καλύβια και γενικώς καταλύματα πρόχειρης κατασκευής, συνωστισμένοι, χωρίς τις βασικές τεχνικές και κοινωνικές υποδομές, αποτελούν εμπόδιο για την αξιοπρεπή διαβίωσή και την κοινωνική ένταξη των Ρομά.

Η ύπαρξη στοιχειωδών ανέσεων που έχει πλέον εξασφαλιστεί στο γενικό πληθυσμό, ακόμα και στις αγροτικές περιοχές, αποτελεί αντίθετα οξύ πρόβλημα για τα νοικοκυριά Ρομά, όχι μόνο στα κελύφη που δεν συνιστούν κανονική κατοικία (καλύβια, τσαντίρια), αλλά ακόμα και στα σπίτια τα οποία αποτελούν συχνά εξέλιξη καλυβιών, αυθαίρετων κατασκευών κλπ.

ΥΓΕΙΑ

Τα προβλήματα υγείας είναι άμεσα συνυφασμένα με το κοινωνικοοικονομικό προφίλ τους, τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας καθώς και με το εκπαιδευτικό και γενικότερο μορφωτικό τους επίπεδο με αποτέλεσμα την επιβαρυνμένη υγεία του πληθυσμού, το μικρό προσδόκιμο όριο ζωής και την καταγραφή υψηλών ποσοστών παιδικής θνησιμότητας.

Παρά το γεγονός ότι έγιναν τα τελευταία χρόνια κάποια βήματα στους παραπάνω τομείς, δεν επετεύχθη ουσιαστική αντιμετώπιση των αναγκών καθώς οι προσπάθειες δε συνδέονταν με ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη συνολική βελτίωση των δυσμενών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών διαβίωσης του πληθυσμού.

Σημαίνουσα βαρύτητα για τις συνθήκες των δύο παραπάνω τομέων της στέγασης και της υγείας, έχει η εισοδηματική κατάσταση των ΡΟΜΑ (ένδεια) και απουσία απασχολούμενων μελών.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Το εισόδημα για τους περισσότερους εξαρτάται κατά κύριο λόγο από την εργασία τους, η οποία έχει εποχιακό χαρακτήρα και σε πολλές περιπτώσεις είναι αποκομμένη από την τυπική αγορά εργασίας. Πολλά νοικοκυριά στηρίζονται στην εποχιακή απασχόληση ενός μέλους και στα επιδόματα πρόνοιας που δικαιούνται ως πολύτεκνοι και άποροι. Σε γενικές γραμμές, το εισόδημα των Ρομά είναι χαμηλό με αποτέλεσμα η συντριπτική πλειοψηφία των νοικοκυριών να έχει εισόδημα πολύ κάτω από το όριο της φτώχειας.

Η εικόνα που προκύπτει είναι η αποκοπή από την τυπική αγορά εργασίας και ο εγκλωβισμός της πλειοψηφίας των Ρομά σε μια άτυπη "παρά- αγορά", χωρίς βιώσιμες οικονομικά προοπτικές. Η πραγματικότητα που αναδεικνύεται είναι μια εικόνα οικονομικής ένδειας και αποκοπής από τις ολοένα επιταχυνόμενες εξελίξεις στην αγορά εργασίας.

Στην ανάλυση SWOT του εθνικού πλαισίου καταγράφονται μεταξύ άλλων και οι ανάγκες / προβλήματα για το πρωτεύον ζήτημα της στεγαστικής συνδρομής και δημόσιας υγιεινής τα ακόλουθα:

ΣΤΕΓΑΣΗ¹⁰

- Έλλειψη στοιχειωδών καταλυμάτων - ακατάλληλες συνθήκες διαβίωσης
- Ακατάλληλοι χώροι στέγασης και παραμονής
- Απομακρυσμένες- αποκομμένες θέσεις εγκατάστασης – εκτός σχεδίου
- Έλλειψη βασικών υποδομών σε σπίτια και οικισμούς
- Πυκνοκατοίκηση οικισμών
- Έλλειψη κατάλληλων εκτάσεων

ΥΓΕΙΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

- Υψηλά ποσοστά θνησιμότητας – μικρό προσδόκιμο ζωής
- Αδυναμία πρόσβασης στο σύστημα Υγείας
- Έλλειψη Ενημέρωσης
- Πολλαπλός κοινωνικός αποκλεισμός

Οι Δυνητικές Προτάσεις του Πλαισίου Εθνικής Στρατηγικής προς επίλυση των διαπιστωμένων αναγκών/προβλημάτων στον τομέα Στέγασης και Υγείας που χρήζουν άμεσης πρόνοιας, ακόμη και με πολιτικές βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα έως την ολοκληρωμένη μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση τους, είναι:

ΣΤΕΓΑΣΗ

¹⁰ Οι αναφορές με κόκκινο χρωματισμό επισημαίνονται ως χαρακτηριστικά που παρουσιάζονται στον εδραιωμένο πληθυσμό ΡΟΜΑ στην περιοχή Κρασιά της Κεφαλλονιάς, που αποτελεί και την ομάδα στόχο για την ανάληψη πολιτικών άμεσης παρέμβασης.

- Απόκτηση Κατοικίας μέσω Δανείων
- Εξασφάλιση βασικών συνθηκών διαβίωσης
- Βελτίωση υφιστάμενων οικισμών και οικίσκων
- Επιλεξιμότητα παρεμβάσεων στέγασης από το ΕΤΠΑ
- Παρεμβάσεις για την στεγαστική αποκατάσταση πληθυσμού που διαμένει σε μη νόμιμους οικισμούς

ΥΓΕΙΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

- Αύξηση συχνότητας εμβολιασμών
- Ιατρική παρακολούθηση γυναικών
- Βελτίωση της πρόσβασης στο σύστημα Υγείας
- Δράσεις αγωγής υγείας
- Παροχή υπηρεσιών για την κοινωνική ένταξη

Χαρακτηριστικές είναι οι απειλές του ζητήματος των ΡΟΜΑ από την αποτίμηση της ελληνικής πρακτικής για την αντιμετώπισή του (όπως καταγράφονται και στο εθνικό πλαίσιο)

- ➔ Αποσπασματικές και μη βιώσιμες παρεμβάσεις
- ➔ Στερεότυπα και προκαταλήψεις
- ➔ Δυσκολία εξεύρεσης πόρων
- ➔ Δυσκολία επίτευξης συντονισμού – συνεργασίας εμπλεκόμενων επιπέδων και φορέων
- ➔ Έλλειψη εμπιστοσύνης
- ➔ Αδυναμία ένταξης στις τοπικές κοινωνίες

Η αντιμετώπιση του ζητήματος πέραν από τις άμεσες θετικές επιπτώσεις στο επίπεδο ζωής, υγείας και ασφάλειας του πληθυσμού των ΡΟΜΑ και της προάσπισης της δημόσιας υγείας, επιφέρει:

- ❖ Μεταστροφή τρόπου ζωής Roma λόγω εδραιοποίησης¹¹
- ❖ Κίνητρα για αυτοαπασχόληση και εμπόριο
- ❖ Αξιοποίηση δυνατοτήτων ομάδας στόχου

¹¹ Με τον όρο εδραιοποίηση στην αναφορά αυτή, εννοείται η μόνιμη και σταθερή εγκατάστασή τους σε υποδομές «κατοικούν» με συνθήκες ασφάλειας, υγείας και αξιοπρέπειας

❖ Ανάπτυξη κοινωνικού διαλόγου

ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΩΣ ΤΟ 2020

«Η άρση των όρων του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά και η δημιουργία των προϋποθέσεων της κοινωνικής ένταξης των Ρομά, Ελλήνων και αλλοδαπών που διαβιούν νόμιμα στην χώρα.»

Οι περιφερειακές και τοπικές πολιτικές πρέπει να είναι ευθυγραμμισμένες με τον Στρατηγικό στόχο έως το 2020, και οφείλουν να ακολουθούν τους επιμέρους στόχους του εθνικού πλαισίου:

- A. Εξασφάλιση και εγγύηση του «κατοικείν»**
- B. Ανάπτυξη υποστηρικτικού πλέγματος κοινωνικής παρέμβασης (στους τομείς της απασχόλησης, εκπαίδευσης, υγείας και Κοινωνικής ένταξης)**
- Γ. Ανάπτυξη Κοινωνικού διαλόγου και συναίνεσης, μέσω της κοινωνικής χειραφέτησης και της συμμετοχής των ίδιων των Ρομά.**

Η επίτευξη των τριών γενικών στόχων ακολουθεί τρεις κατηγορίες χρονοδιαγραμμάτων με αντίστοιχου χαρακτήρα δράσεις με την ίδια κατηγοριοποίηση:

- **Βραχυπρόθεσμου ορίζοντα (2012-2016)**
- **Μεσοπρόθεσμου ορίζοντα (2016-2020)**
- **Μακροπρόθεσμου ορίζοντα (2020-....)**

Οι παραπάνω στόχοι πρέπει να συμπληρώνονται από οριζόντιες δράσεις υποστηρικτικού χαρακτήρα λαμβάνοντας υπ' όψη τις **10 βασικές αρχές για την κοινωνική ένταξη των Ρομά** όπως αυτές διατυπώνονται στο Πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά μέχρι το 2020 (COM 2011/173):

1. Εποικοδομητικές και βιώσιμες αρχές κατά των διακρίσεων
2. Σαφής στόχευση, χωρίς αποκλεισμούς
3. Προσέγγιση μεταξύ των πολιτισμών
4. Στόχευση για ενσωμάτωση στην βασική ατζέντα
5. Αναγνώριση της διάστασης του φύλου
6. Υλοποίηση πολιτικών που βασίζονται σε απτές αποδείξεις
7. Χρήση των εργαλείων που παρέχει η ΕΕ

- 8. Συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών
- 9. Συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών
- 10. Ενεργός συμμετοχή των Ρομά

Ο Μηχανισμός της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Εθνικής Στρατηγικής περιλαμβάνει όλα τα χωρικά επίπεδα της διοίκησης – Εθνικό – Περιφερειακό – Δημοτικό.

Όσον αφορά στο περιφερειακό επίπεδο, οι Περιφέρειες έχουν καθοριστικό και κύριο ρόλο στην εξειδίκευση και στην ανάπτυξη των πολιτικών για τους Ρομά, με γνώμονα τόσο τα χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες της Περιφέρειας όσο και των Ρομά που δραστηριοποιούνται σε αυτές. Μέσω των Σχεδίων Δράσης σχεδιάζονται, παρακολουθούνται και υποστηρίζονται οι παρεμβάσεις σε τοπικό επίπεδο.

Στο τρίτο επίπεδο η ευθύνη βρίσκεται στους Δήμους και περιλαμβάνεται η εξειδίκευση και η εφαρμογή των ολοκληρωμένων τοπικών παρεμβάσεων με τον συντονισμό των αρμόδιων Περιφερειών.

5. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ

5.Α. Περιγραφή του προσωρινού Καταυλισμού της Κρανιάς και προφίλ των οικογενειών

Ο προσωρινός καταυλισμός δημιουργήθηκε το 1996, σύμφωνα με την 269/96 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αργοστολίου, ωστόσο παραμένει στο καθεστώς του προσωρινού χαρακτήρα έως και σήμερα, έπειτα από 17 χρόνια

Στο προσωρινό καταυλισμό «στεγάστηκαν» **δέκα οικογένειες** οι:

1. Παγώνα Θεοδωροπούλου (έχει πεθάνει, ζει το παιδί της Νικόλαος – έχει νοητική υστέρηση)
2. Δημήτρης Λέντερης και Ελένη Θεοδωροπούλου (κόρη Παγώνας)
3. Γεράσιμος Θεοδωρόπουλος – Αριστοπούλου Διαμάντω
4. Γεώργιος Θεοδωρόπουλος – ΖαραλίκΑ Αλεξάνδρα
5. Αντρέας Θεοδωρόπουλος – Σούτα Ελένη
6. Αλέξης Θεοδωρόπουλος- Μπούρμπουλα Παναγιώτα
7. Γεράσιμος Θεοδωρόπουλος του Αντρέα – Νικολάου Νικολέτα
8. Διονύσης Θεοδωρόπουλος – Χαλιλοπούλου Αθανασία
9. Γεράσιμος Λέντερης – Λέντερη Ντίνα
10. Θεοδωρόπουλος Βασίλης – Χριστοδουλοπούλου Μαύρα

Ο συγκεκριμένος καταυλισμός δημιουργήθηκε με σκοπό να καλύψει **προσωρινά** τις ανάγκες στέγασης των ΡΟΜΑ που κατοικούσαν σε τσαντίρια στην πόλη του Αργοστολίου και έπρεπε μετακινηθούν από τους χώρους αυτούς. Σήμερα 17 χρόνια μετά ο καταυλισμός συνεχίζει να υφίσταται ξεπερνώντας το όριο της προσωρινότητας και της μεταβατικότητας.

Στη διατήρηση του καταυλισμού συνέβαλε το γεγονός ότι στην πορεία των χρόνων τα παιδιά αυτών που εγκαταστάθηκαν στον προσωρινό οικισμό δημιούργησαν και αυτά οικογένειες, οι οποίες παρέμειναν στον οικισμό. Δεν τέθηκε ποτέ θέμα από τις προηγούμενες δημοτικές αρχές να φύγουν τα παιδιά αυτών που εγκαταστάθηκαν αρχικά. Αντίθετα ο Δήμος προσπαθούσε με τη συνδρομή της Δημοτικής Αστυνομίας να αποτρέψει την εγκατάσταση άλλων συγγενών τους που μετακινούνταν εποχικά.

Ο συγκεκριμένος χώρος, ενώ έλυσε το τότε πρόβλημα στέγασης των δέκα οικογενειών που αναφέρονται παραπάνω, είχε ωστόσο πολλά μειονέκτημα τα οποία συνδέονται άμεσα με τα δισεπίλυτα προβλήματα που υπάρχουν σήμερα στην περιοχή:

- Είναι περιορισμένης έκτασης και δεν καλύπτει τις σημερινές ανάγκες των οικογενειών.
- Βρίσκεται ακριβώς δίπλα σε δρόμο μεγάλης κυκλοφορίας, χωρίς πεζοδρόμιο, όπου η διέλευση πεζών και ιδιαίτερα παιδιών είναι πολύ επικίνδυνη.
- Βρίσκεται σε βιομηχανική περιοχή και είναι απομονωμένο από τον κοινωνικό ιστό της πόλης.
- Η δημιουργία καταυλισμού στη θέση αυτή δεν συνάδει με τις εγκεκριμένες χρήσεις γης στην περιοχή σύμφωνα με τη θεσμοθετημένη ΖΟΕ Αργοστολίου.
- Γειτνιάζει άμεσα με τα Δημοτικά σφαγεία δραστηριότητα μη συναφή με την οικιστική, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα υγείας στους ΡΟΜΑ και να μην είναι εφικτή η διατήρηση των συνθηκών καλής υγιεινής.

Παράλληλα ο Δήμος βρέθηκε αντιμέτωπος με δικαστικές αγωγές από τους ιδιοκτήτες γειτονικών οικοπέδων λόγω τη μη ύπαρξης κατάλληλων δικτύων υποδομής του καταυλισμού αλλά και από τον τρόπο ζωής των ΡΟΜΑ.

Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του καταυλισμού όλα αυτά τα χρόνια παρατηρήθηκαν τα παρακάτω φαινόμενα:

- Στις προκατασκευασμένες κατοικίες του καταυλισμού στεγάστηκαν πολυμελείς οικογένειες με ιδιαίτερο τρόπο ζωής, με αποτέλεσμα να επέλθουν πολύ μεγάλες φθορές σε αυτές ή ακόμη και να έχουν καταστραφεί εντελώς.
- Από το 1996 μέχρι σήμερα οι οικογένειες που διαμένουν στον καταυλισμό είναι πολύ περισσότερες καθώς στο διάστημα αυτό τα παιδιά των οικογενειών που εγκαταστάθηκαν εκεί δημιούργησαν δικές τους ως επί το πλείστο πολυμελείς οικογένειες.
- Η απασχόληση των ατόμων με την συγκέντρωση παλιών αντικειμένων και σιδήρου και η τοποθέτηση τους εκεί, επιφέρει ακόμη μεγαλύτερο πρόβλημα στον καταυλισμό.
- Τα σοβαρά και χρόνια προβλήματα υγείας που αντιμετωπίζουν πολλά άτομα καθώς και η ύπαρξη πολλών μικρών παιδιών επιρρεπών σε ιώσεις, λοιμώξεις και μεταδοτικές ασθένειες πυροδοτούν μια πολύ επικίνδυνη κατάσταση για τα ίδια τα άτομα που ζουν εκεί αλλά και για τον πληθυσμό που συναναστρέφονται.

- Επιπλέον η οικονομική κρίση και η ανεργία πλήττει και τον συγκεκριμένο πληθυσμό, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν και επιπλέον προβλήματα κάλυψης βασικών βιοτικών τους αναγκών.
- Πολλές οικογένειες κατασκεύασαν στην πορεία αυτών των χρόνων πρόχειρες ή και πιο μόνιμες κατασκευές προκειμένου να στεγαστούν και να καλύψουν τις ανάγκες τους, χωρίς όμως να υπάρχουν οι απαραίτητες και στοιχειώδεις προϋποθέσεις για την ανέγερση νέων κατασκευών.
- Οι συνθήκες υγιεινής και στο εσωτερικό των σπιτιών αλλά και στον περιβάλλοντα χώρο είναι εντελώς ακατάλληλες για την διαβίωση τόσων ατόμων (ύπαρξη εντόμων και τρωκτικών, ελλιπές ή/και κατεστραμμένο αποχετευτικό δίκτυο, συσσώρευση παλιών αντικειμένων, λυμάτων κ.α).
- Όλα αυτά τα χρόνια πραγματοποιήθηκαν μυοκτονίες και απεντομώσεις που όμως αποτέλεσαν προσωρινή και ανεπαρκή λύση για την αντιμετώπιση των εντόμων και των τρωκτικών. Μάλιστα σύμφωνα με την από 27-08-12 έκθεση της Δ/σης Δημόσιας Υγείας και & Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας αναφέρεται ότι η κατάσταση δεν επιτρέπει ούτε καν εντομοκτονία και μυοκτονία εάν δεν βελτιωθούν πρωτίστως οι ακατάλληλες συνθήκες.
- Τα προαναφερόμενα προβλήματα και οι άσχημες συνθήκες διαβίωσης επιδεινώνονται όταν υπάρχουν ακραία καιρικά φαινόμενα (έντονη ζέστη ή καύσωνας κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, έντονο κρύο ή βροχοπτώσεις κατά τους χειμερινούς μήνες).

Από το 1996 οπότε και το δημοτικό συμβούλιο προέβη στην προσωρινή λύση της πρόχειρης εδραιοποίησης του πληθυσμού ΡΟΜΑ στην περιοχή της Κρανιας και συγκεκριμένα στον περιβάλλοντα χώρο των δημοτικών σφαγείων, δεν κατέστη δυνατή η κοινωνική ένταξη και προσαρμογή του πληθυσμού, καθώς κάθε προσπάθεια δημιουργίας αξιοπρεπούς καταυλισμού με τις κατάλληλες υποδομές και παροχές κατέστη θνησιγενής.

Από την στιγμή που δεν μπόρεσε να κτιστεί νέος οικισμός, αξιοποιήθηκε εν μέρει η δυνατότητα που έδινε το Υπουργείο Εσωτερικών για απόκτηση των ΡΟΜΑ κατοικίας μέσω στεγαστικού δανείου ΦΕΚ 396 Β/4-4-2002.

Μετά την μετεγκατάσταση ορισμένων οικογενειών σε ιδιόκτητες κατοικίες η υφιστάμενη κατάσταση στον οικισμό έχει ως εξής:

Συγκριτική παρουσίαση πληθυσμού πρόχειρου καταυλισμού Κρανιάς

Καταγραφή 2008			Καταγραφή 2013		
Πλαίσιο Εθνικής Στρατηγικής (με στοιχεία του πρώην Δήμου Αργοστολίου)			Υπηρεσία Πρόνοιας & Δημόσιας Υγείας Δήμου Κεφαλλονιάς		
Κελύφη	Οικογένειες	Άτομα	Κελύφη	Οικογένειες	Άτομα
12	13	80	14	15	73

Συνοψίζοντας

- Όλες οι παραπάνω οικογένειες καθώς και τα μεμονωμένα άτομα διαθέτουν πιστοποιητικά κοινωνικής προστασίας και κατά συνέπεια βιβλιάρια ανασφαλιστών πολιτών, είναι οικονομικά αδύνατοι εκτός από κάποιες ειδικές περιπτώσεις που μπορεί προσωρινά (λόγω εποχιακής εργασίας κ.α) να έχουν ασφάλιση από άλλο φορέα.
- Πολλές από τις παραπάνω οικογένειες, όπως προαναφέρθηκε έχουν μέλη με πιστοποιημένη αναπηρία και λαμβάνουν επιδόματα αναπηρίας τα οποία σε πολλές περιπτώσεις έχουν λήξει ή λήγουν και θα επανεξεταστούν. Επομένως δεν υπάρχει σταθερό ολοχρονικό εισόδημα.
- Επίσης θεωρείται σκόπιμη η διενέργεια προληπτικών αιματολογικών εξετάσεων των κατοίκων του καταυλισμού με την θέληση τους, προκειμένου να προσεπισταί η υγεία τους την δεδομένη χρονική στιγμή με την στήριξη του τοπικού Ιατρικού Συλλόγου.

5.Β. Η Αναγκαιότητα ανάληψης άμεσων δράσεων κοινωνικής πολιτικής
Εξασφάλιση και εγγύηση του «κατοικείν» -

Ο πρώτος γενικός στόχος της εθνικής στρατηγική περιλαμβάνει παρεμβάσεις με στόχο την κάλυψη των αναγκών της ομάδας-στόχου των Ρομά για αποδεκτές συνθήκες διαβίωσης. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτυγχάνεται με δράσεις βραχυπρόθεσμης διάρκειας όπου απαιτείται και κρίνεται αναγκαίο και εφόσον μια ολοκληρωμένη πολιτική παρέμβασης απαιτεί μακρύ χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπει την άμεση αποκατάσταση των απειλητικών συνθηκών διαβίωσης της ομάδας στόχου.

Η εικόνα των Ρομά στην περιοχή Κρασιά της Κεφαλλονιάς σε ό,τι αφορά στις συνθήκες κατοίκησης και στέγασης χαρακτηρίζεται σε μεγάλο βαθμό ακατάλληλη, εφόσον οι συνθήκες διαβίωσης δεν ανταποκρίνονται στα ελάχιστα αποδεκτά σταθερότυπα (standards) κατοίκησης.

Βασική προτεραιότητα είναι ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη δέσμης μέτρων στεγαστικής αρωγής, τα οποία θα διασφαλίζουν την αξιοπρεπή εδραιοποίηση και την οργανική ένταξη των Ρομά στην τοπική κοινωνία, μέσα από μοντέλα βιώσιμης κατοικίας. Κάτω από αυτό το πρίσμα, η στρατηγική για την διαχείριση του κατοικούντων Ρομά, θα πρέπει να αποσκοπεί μακροπρόθεσμα σε βιώσιμη, ασφαλή και λειτουργική κατοίκηση, οργανικά συνδεδεμένη με τον αστικό και κοινωνικό ιστό.

Η έννοια του «κατοικούν» είναι μια πολυπαραγοντική έννοια που περιλαμβάνει, πέρα από την κατοικία, τις τεχνικές υποδομές (δίκτυα κοινής ωφέλειας, συστήματα διαχείρισης απορριμμάτων και άλλων υγιεινολογικών παραγόντων, δίκτυα επικοινωνίας, συγκοινωνίας, διαχείρισης φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων κλπ), αλλά και την πρόσβαση στον κοινωνικό εξοπλισμό (υποδομές εκπαίδευσης, υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και άλλες υπηρεσίες).

Κατά την τυπολογική κατάταξη¹² του χώρου και των συνθηκών διαμονής των ΡΟΜΑ της περιοχής Κρασιάς, παρατηρούνται παρατηρήματα, καλύβια, τσαντέρια ή/ και κελύφη σε θέσεις ακατάλληλες ή και επικίνδυνες και χωρίς υγιεινές συνθήκες διαβίωσης και με ελλιπή πρόσβαση σε στοιχειώδεις τεχνικές υποδομές, με άμεσο κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία των μελών αλλά και της δημόσιας υγείας.

Η ένταση και η έκταση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο συγκεκριμένος πληθυσμός, επιτάσσει και την αναγκαιότητα της άμεσης ανταπόκρισης των τοπικών δημόσιων κέντρων λήψης αποφάσεων, αρχικά με δράσεις βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα αλλά άμεσης αποτελεσματικότητας και παράλληλα με τη δρομολόγηση κατάρτισης και υλοποίησης μίας ολοκληρωμένης παρέμβασης μακροπρόθεσμο χαρακτήρα που θα διασφαλίζει και τη βιωσιμότητα της.

Βάσει των παραπάνω, τα μέτρα και οι δράσεις άμεσης ανταπόκρισης πρέπει να οδηγούν σε :

1. εξασφάλιση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συνθηκών υγιεινής
2. παρεμβάσεις χαμηλού κόστους που αφορούν ει δυνατόν το σύνολο της ομάδας στόχου

¹² Πρόκειται για ποιοτική ιεραρχική κατηγοριοποίηση που ακολουθεί την αποτύπωση των συνθηκών διαβίωσης των ΡΟΜΑ, τόσο σε εθνικό όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο.

3. αντιμετώπιση οξυμένων προβλημάτων

5.Γ. Πρακτική άμεσης στεγαστικής συνδρομής στην ελληνική επικράτεια

Στις 23/1/2012 εγκρίθηκε και τίθεται προς υλοποίηση το πιλοτικό «Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη των ΡΟΜΑ και πληθυσμών που διαμένουν σε ιδιαίτερα υποβαθμισμένου οικισμού της Περιφέρειας Ανατ. Μακεδονίας – Θράκης» το οποίο περιλαμβάνει στόχους και δράσεις με βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χαρακτήρα.

Σχετικά με την άμεση αντιμετώπιση στεγαστικού προβλήματος προβλέπει την επιδότηση του ενοικίου¹³ για μετεγκατάσταση νοικοκυριών από τα παραπήγματα σε κατοικίες. Ειδικότερα προβλέπει για χρονικό διάστημα 5ετίας την χορήγηση των ακόλουθων πόρων για την πληρωμή ενοικίου κατοικιών για οικογένειες ΡΟΜΑ με Μ.Ο. μελών 4,2 άτομα:

- Στην επικράτεια του **Δήμου Νέστου**
856.000 ευρώ για 65 (Μ.Ο. = **2.633,85 ευρώ/κατοικία/έτος** επί 5 χρόνια)
- Στην επικράτεια του **Δήμου Κομοτηνής**
302.400 για 24 κατοικίες (Μ.Ο. = **2.536 ευρώ/κατοικία/έτος** επί 5 χρόνια)
78.000 για 6 κατοικίες (Μ.Ο. = **4.333,33 ευρώ/κατοικία/έτος** επί 3 χρόνια)
- Στην επικράτεια του **Δήμου Αλεξανδρούπολης**
150.000 για 10 κατοικίες (Μ.Ο. = **3.000 ευρώ/κατοικία/έτος** επί 5 χρόνια)
- Στην επικράτεια του **Δήμου Διδυμότειχου**
315.000 για 25 κατοικίες (Μ.Ο. = **2.520 ευρώ/κατοικία/έτος** επί 5 χρόνια)
50.000 για 8 κατοικίες (Μ.Ο. = **2.083,33 ευρώ/κατοικίας/έτος** επί 3 χρόνια)
- Στην επικράτεια του **Δήμου Ορεστιάδας**
516.600 για 41 κατοικίες (Μ.Ο. = **2.520 ευρώ/κατοικία/έτος** επί 5 χρόνια)

5. Δ. Άμεση επίτευξη στόχου «Κατοικείν» – Βραχυπρόθεσμος χαρακτήρας

Ελλείπει υποδομών ικανών και επαρκών για την ΑΜΕΣΗ φιλοξενία του πληθυσμού των ΡΟΜΑ (τόσο ο Δήμος όσο και Περιφέρεια δεν διαθέτουν ξενώνες), η άμεση λύση πρέπει να αναζητηθεί στη στήριξη των οικογενειών ΡΟΜΑ προκειμένου με τη βούλησή τους και τη συναίνεσή τους να στεγαστούν σε μισθωμένες κατοικίες με δική τους μέριμνα,

¹³ Ωστόσο δεν προσδιορίζεται συγκεκριμένο ποσοστό επιδότησης επί του μισθώματος αλλά η γενική αναφορά παραπέμπει στην επιδότηση του ενοικίου, ήτοι στην καταβολή του συνόλου του.

λαμβάνοντας μηνιαία επιχορήγηση για το μίσθωμα για βραχύ χρονικό διάστημα maximum 2 ετών έως ότου υλοποιηθεί μια ολοκληρωμένη λύση του ζητήματος με μακροπρόθεσμο χαρακτήρα και κυρίως με τη συνδρομή των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων.

Προκειμένου να ταξινομηθούν οι στεγαστικές ανάγκες των οικογενειών των ΡΟΜΑ και κατά συνέπεια να προσδιοριστεί το ύψος της επιχορήγησης ενοικίου, καταγράφονται παρακάτω τα επίσημα standards για τον χαρακτηρισμό μίας κατοικίας ως ικανοποιητικών προς στέγαση, όπως προκύπτουν από τους Δείκτες συνθηκών Διαβίωσης της Ελληνικής Στατιστικής και της Ευρωπαϊκής στατικής υπηρεσίας (European Union - Statistics on Income and Living Conditions - SILC)¹⁴.

Συγκεκριμένα μεταξύ των δεικτών διαβίωσης που εκτιμώνται και λαμβάνονται υπόψη στις έρευνες SILC ως προς τα χαρακτηριστικά της κατοικίας των νοικοκυριών, αποτυπώνονται οι συνθήκες α) ως προς τη στενότητα χώρου και β) ως προς τις βασικές ανέσεις των κατοικιών

Συνθήκες	Κριτήρια
Ένα μέλος θεωρείται ότι έχει στενότητα χώρου εάν το νοικοκυριό του δεν έχει στη διάθεσή του:	- ένα δωμάτιο για το νοικοκυριό - ένα δωμάτιο για κάθε ζευγάρι - ένα δωμάτιο για κάθε άγαμο μέλος ηλικίας 18 ετών και άνω - ένα δωμάτιο για δυο άγαμα μέλη του νοικοκυριού του ίδιου φύλου ηλικίας 12 έως 17 ετών - ένα δωμάτιο για κάθε άγαμο μέλος διαφορετικού φύλου ηλικίας 12 έως 17 ετών - ένα δωμάτιο για κάθε δύο μέλη ηλικίας κάτω των 12 ετών
Ένα νοικοκυριό θεωρείται ότι έχει έλλειψη βασικών ανέσεων της κατοικίας, εάν έχει:	- Διαρροή στη στέγη, υγρασία στους τοίχους, στα πατώματα, στα θεμέλια ή υπάρχουν σάπιες κάσες στα παράθυρα ή σάπια πατώματα - Σκοτεινά δωμάτια - Εξωτερική τουαλέτα - Εξωτερικό λουτρό ή ντους

Προκειμένου για τον πληθυσμό της Κεφαλλονιάς στην περιοχή της Κρανιάς που βρίσκεται σε πλήρη αδυναμία στέγασης εξ ιδίων πόρων και σε άμεση απειλή για την υγεία των μελών του και τη δημόσια υγεία, **καταγράφονται 13 οικογένειες επιλέξιμες για επιχορήγηση ενοικίου.**

¹⁴ Για το 2011 η έρευνα διενεργήθηκε με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και διέχεται από τις διατάξεις του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και Κοινοβουλίου με αριθ. 1177/2003.

Συνεπώς στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και της διακριτικής ευχέρειας της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι άμεσες δράσεις στεγαστικής συνδρομής, καθόσον συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι ασφάλειας και υγείας, μπορούν να περιλαμβάνουν την οικονομική ενίσχυση της πολιτείας προς τον σκοπό της εγκατάστασης της ομάδας στόχου σε κατοικίες με ευθύνη των ίδιων των οικογενειών των ΡΟΜΑ και συγκεκριμένα την επιχορήγηση του ενοικίου τους για ένα βραχύ χρονικό διάστημα έως την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του ζητήματος σε επίπεδο περιφέρειας και την αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπλέον και προκειμένου να αμβλυνθούν κοινωνικές αναστολές ή αποκλεισμοί, ο Δήμος δια των ειδικευμένων στελεχών του, δύναται να συνεισφέρει στην αμοιβαία κοινωνική κατανόηση για την αντιμετώπιση του ζητήματος, παρέχοντας κάθε νόμιμη και δυνατή βοήθεια και στήριξη.

Δεδομένου του ιδιαίτερα βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα ανάληψης τέτοιας δράσης για τον πληθυσμό ΡΟΜΑ της περιοχής Κρανιάς (επιχορήγηση ενοικίου σε κατοικίες για 2 έτη) και λαμβάνοντας υπόψη τα παρόμοια κόστη από το μεγάλο και ευρύ πιλοτικό πρόγραμμα της ΑΜΘ, κρίνεται εφικτή η κάλυψη του ενοικίου των 13 κατοικιών με επιβάρυνση δαπανών για το υπόλοιπο του έτους 2013 (ήτοι 7 μήνες Ιούνιος – Δεκέμβριος) στο ύψος των 31.150 ευρώ (7 μήνες X 4.450 ευρώ).

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρ. Επιτροπής «Πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των ΡΟΜΑ μέχρι το 2020» (COM 2011/173).

«Κατά την ανάπτυξη των εθνικών στρατηγικών ένταξης των Ρομά, τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν υπόψη τις ακόλουθες προσεγγίσεις:

- ✓ Να διαθέσουν ένα επαρκές ποσό χρηματοδότησης από τους εθνικούς προϋπολογισμούς, το οποίο πρέπει να ενισχύεται, όπου χρειάζεται, από τη διεθνή χρηματοδότηση και τη χρηματοδότηση της ΕΕ.»

5. Ε. Αντικειμενική αδυναμία εφαρμογής των ΚΥΑ 33165/23-6-2006 και ΚΥΑ 15654/31-3-2011 περί επιδοτούμενων επιτοκίων στεγαστικών δανείων από ΡΟΜΑ

Ο πληθυσμός των ΡΟΜΑ που διαβιών στην περιοχή Κρανιά της Κεφαλλονιάς και υπό συνθήκες επισφαλείς για την δημόσια υγεία, την υγεία των οικογενειών τους και την κοινωνική συνοχή, όπως αποδεικνύεται από τα στοιχεία της οικονομικής του κατάστασης (άποροι, χωρίς εισοδήματα, σταθερή εργασία) δεν δύνανται να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις έτερου μέτρου της ελληνικής πολιτείας περί της στεγαστικής τους αποκατάστασης, το

οποία φορά στη χορήγηση στεγαστικών δανείων, όπως ορίζονται στη ΚΥΑ 33165/23-06-2006 (ΦΕΚ 780/Β) και στην τροποποίηση αυτής από την ΚΥΑ 15654/31-3-2011 (ΦΕΚ 512/Β/04.04.2011).

Παρά το γεγονός ότι οι δανειοδοτήσεις για την απόκτηση κατοικίας από ΡΟΜΑ όπως ορίζουν οι ανωτέρω ΚΥΑ, επιδοτούνται για το 80% του επιτοκίου που προσφέρει η εκάστοτε Τράπεζα που συνάπτει σύμβαση δανείου, ο πληθυσμός της Κεφαλλονιάς που διαβιεί στην Κρασιά Κεφαλλονιάς δεν έχει καμία προϋπόθεση ώστε να ανταποκριθεί σε οποιαδήποτε τοκοχρεωλυτική δόση. (βλ. δικαιολογητικά απορίας και οικονομικής αδυναμίας).

Επιπλέον εξαιτίας των υφιστάμενων οικονομικών συνθηκών στη χώρα και τον τραπεζικό τομέα (ύφεση, επισφάλεια, μείωση εμπορικών αξιών ακινήτων κ.α.) οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί δεν ανταποκρίνονται θετικά σε αιτήματα στεγαστικών δανείων, πόσο μάλλον από αιτούντες ΡΟΜΑ που δεν αποδεικνύουν σταθερά και εξασφαλισμένα εισοδήματα.

5.ΣΤ. Ορισμοί και νομοθετικό πλαίσιο αστέγου και οικονομικής αδυναμίας

ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΣΤΕΓΟΥ (Άρθρο 29, Ν. 4052/2012)

1. Αναγνωρίζονται οι άστεγοι ως ευπαθής κοινωνική ομάδα, στην οποία παρέχεται κοινωνική προστασία. Ως άστεγοι ορίζονται όλα τα άτομα που διαμένουν νόμιμα στη χώρα, τα οποία στερούνται πρόσβασης ή έχουν επισφαλή πρόσβαση σε επαρκή ιδιόκτητη, ενοικιαζόμενη ή παραχωρημένη κατοικία που πληροί τις αναγκαίες τεχνικές προδιαγραφές και διαθέτει τις βασικές υπηρεσίες ύδρευσης και ηλεκτροδότησης.
2. Στους αστέγους περιλαμβάνονται ιδίως αυτοί που διαβιούν στο δρόμο, σε ξενώνες, αυτοί που φιλοξενούνται από ανάγκη προσωρινά σε ιδρύματα ή άλλες κλειστές δομές, καθώς και αυτοί που διαβιούν σε ακατάλληλα καταλύματα.
3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του εκάστοτε συναρμόδιου Υπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα εφαρμογής της παρούσας, ιδίως το περιεχόμενο, η έκταση και ο χρόνος παροχής κοινωνικής προστασίας, καθώς και η διαδικασία και οι φορείς υλοποίησης της καταγραφής των αστέγων.

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΔΥΝΑΜΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ – 2013

26

- α) Ν. 57/1973 (ΦΕΚ 149/19-7-73, τ. Α') «Περί λήξης μέτρων κοινωνικής προστασίας των οικονομικά αδυνάτων».
- β) Ν. 139/25-8-75 (ΦΕΚ 176, τ. Α') «Περί κυρώσεως της εν Νέα Υόρκη την 28-9-1954 υπογραφείσης Διεθνούς Συμβάσεως και του συνοδεύοντος ταύτην παραρτήματος περί του καθεστώτος των ανιθαγενών».
- γ) Υ.Α. αριθμ. 3324/1-11-02 «Περί καθορισμού υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας στα Ε/Γ και Ε/Γ-Ο.Γ συμβατικά και ταχύπλοα πλοία».
- δ) Ν. 3242/04 (Φ.Ε.Κ. 102, τ. Α') και ε) Ν. 3448/06 (Φ.Ε.Κ. 57, τ. Α') σύμφωνα με τις οποίες η υπηρεσία προβαίνει σε αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών.

Η διαδικασία για την έκδοση των πιστοποιητικών είναι η εξής:

- α) Κατάθεση αίτησης συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στο πρωτόκολλο του Δήμου και χορήγηση αρ. πρωτοκόλλου με άμεση γνωστοποίηση του συγκεκριμένου αρ. πρωτ. εγγράφως στον ενδιαφερόμενο.
- β) Η αίτηση χρεώνεται στην υπηρεσία που ασκεί την κοινωνική πολιτική και από προϊστάμενο του τμήματος ή τον διευθυντή, στον αρμόδιο υπάλληλο.
- γ) Ο αρμόδιος υπάλληλος ελέγχει τα δικαιολογητικά και παραδίδει το σχετικό φάκελο στον Κοινωνικό Λειτουργό για διεξαγωγή Κοινωνικής Έρευνας, ο οποίος, μετά την διεξαγωγή της, συντάσσει Έκθεση Κοινωνικής Έρευνας με σχετική πρόταση.
- δ) Ο αρμόδιος υπάλληλος ετοιμάζει Εγκριτική ή Απορριπτική Απόφαση λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις που αναφέρονται αναλυτικά στην παραπάνω παράγραφο για το θεσμικό πλαίσιο. Την Απόφαση υπογράφει ο Δήμαρχος ή ο αρμόδιος Αντιδήμαρχος.
- ε) Ο αρμόδιος υπάλληλος ολοκληρώνει τη διαδικασία με τον πολίτη, παραδίδοντας την απόφαση και φροντίζει για την ενημέρωση του πρωτοκόλλου της υπηρεσίας, καθώς και για την ενημέρωση του αρχείου του τμήματος.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά από τον πολίτη είναι :

- α) Αίτηση του πολίτη ή του νόμιμου εκπροσώπου του, συνοδευόμενη από εκκαθαριστικό της εφορίας, ή – σε περίπτωση που δεν υποχρεούται για την υποβολή φορολογικής δήλωσης – Υπεύθυνη Δήλωση εγκεκριμένη από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., ότι δεν έχει περιουσιακά στοιχεία, και έντυπο Ε9, εάν υπάρχει.
- β) Η αίτηση συνοδεύεται από Υπεύθυνη Δήλωση του πολίτη, όπου δηλώνει το λόγο για τον οποίο ζητά το πιστοποιητικό.
- γ) Έγγραφο από το οποίο να προκύπτει η υπηρεσία που ζήτησε το πιστοποιητικό και ο λόγος που θα χρησιμοποιηθεί.

δ) Εάν κριθεί σκόπιμο, η υπηρεσία αναζητά αυτεπάγγελτα πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.

Σχόλια.

1 το πιστοποιητικό οικονομικής αδυναμίας αυτούσιο δεν έχει εκδοθεί όλα αυτά τα χρόνια από την υπηρεσία πρόνοιας. Πάντα εκδιδόταν με βάση την απόφαση κοινωνικής προστασίας για την έκδοση βιβλιαρίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

2 το πιστοποιητικό οικονομικής αδυναμίας χρησιμοποιείται κυρίως για δωρεάν μετακίνηση για πλοία, δωρεάν ταφή, απαλλαγή τροφείων από δημοτικούς παιδικούς σταθμούς, αίτηση για εισαγωγή σε ίδρυμα κτλ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΡΟΜΑ

Η οικογένεια ορίζεται ξεκάθαρα από το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης. Σε περίπτωση άγαμου ζευγαριού και ειδικά ζευγαριού που δεν έχει αναγνωρίσει και τα τέκνα προτείνουμε στα δικαιολογητικά να ζητηθεί μια ένορκη βεβαίωση από το πρωτοδικείο όπου ο άνδρας βεβαιώνει ότι είναι πατέρας των παιδιών και ζουν μαζί.

6. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ για την εφαρμογή της δράσης

- Βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση και την επιτυχή έκβαση της δράσης, (η οποία σημειώνεται ότι έχει βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα maximum 2 ετών), αποτελεί η **διαβούλευση** με τον πληθυσμό ΡΟΜΑ που διαβιεί στον πρόχειρο καταυλισμό της Κρανιάς, προκειμένου να γίνουν αντιληπτά τα οφέλη τους από την εγκατάστασή τους σε κατοικίες και εκουσίως να δεχθούν να απομακρυνθούν από τον πρόχειρο καταυλισμό.
- Κάθε προστάτης κάθε οικογένειας από τις καταγεγραμμένες και πρόχειρα εδραιωμένες στον καταυλισμό της Κρανιάς, θα προσκομίσει υπεύθυνη δήλωση όπου θα δηλώνει την βούλησή του να στεγασθεί με ευθύνη του σε κατοικία, ως συμβαλλόμενος με τον εκάστοτε εκμισθωτή, καθώς και ονομαστικά τα μέλη που προστατεύει
- Κάθε προστάτης κάθε οικογένειας προκειμένου να συμμετάσχει στο πρόγραμμα δράσης του Δήμου Κεφαλλονιάς θα προσκομίσει τα δικαιολογητικά που θα του ζητηθούν από την οικονομική υπηρεσία (μισθωτήριο συμβόλαιο, φορολογικά έγγραφα, πιστοποιητικά απορίας, κ.α.) και θα υπογράψει δήλωση αποδοχής ένταξης στο πρόγραμμα.

- Ο Δήμος με τη συμβολή των ειδικών στελεχών του αλλά και του αρμόδιου αιρετού, δύναται να βοηθά στο πλαίσιο της νομιμότητας και της κοινωνικής ευταξίας, τις προς μετοίκηση οικογένειες ΡΟΜΑ, διευκολύνοντας το διάλογο με ενδιαφερόμενους ιδιοκτήτες κατοικιών.
- Η κοινωνική υπηρεσία του Δήμου και του Νομικού Προσώπου του (ΟΚΑΠ) πρέπει να παρέχουν κάθε δυνατή βοήθεια κοινωνικής και ψυχολογικής βοήθειας στα μέλη των οικογενειών ΡΟΜΑ, και να μεριμνήσουν για τη διενέργεια προληπτικού ελέγχου της υγείας του πληθυσμού, σε συνεργασία με αρμόδιους φορείς (π.χ. προληπτικές εξετάσεις, εμβολιασμοί, κ.α.)
- Το δημοτικό συμβούλιο Κεφαλλονιάς θα ορίσει 3μελή επιτροπή από στελέχη του Δήμου ή/και του ΟΚΑΠ με κοινωνική ειδίκευση, προκειμένου να παρακολουθούν την ομαλή υλοποίηση του προγράμματος και να διενεργούν αυτοψίες για την τήρηση του.
- Το πρόγραμμα επιχορήγησης ενοικίων για την κοινωνική ένταξη του πληθυσμού ΡΟΜΑ της περιοχής Κρανιάς, όπως θα διαμορφωθούν από την εισήγηση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και της Οικονομικής Επιτροπής και τελικώς από το Δημοτικό Συμβούλιο, θα υλοποιηθεί από τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με την κοινωνική υπηρεσία του Δήμου καθώς και την αρωγή της 3μελούς επιτροπής.
- Οι επιχορηγήσεις ενοικίων πρέπει να καταβάλλονται σε μηνιαία τακτική βάση και εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος.
- Η δράση αυτής της κοινωνικής ένταξης του πληθυσμού ΡΟΜΑ, προστίθεται μετά τη σχετική λήψη απόφασης του δημοτικού συμβουλίου στις ήδη προγραμματισμένες δράσεις του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης και εντάσσεται στον **Αξονα 2 Μέτρο 3 Δράση 2.3.4** «Πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης επιχορήγησης ενοικίου για τον πληθυσμό που διαβιεί στον πρόχειρο καταυλισμό της Κρανιάς».
- Κρίνεται απαραίτητη και η σχετική ενημέρωση των ανεξάρτητων αρχών και της κεντρικής διοίκησης για την πρωτοβουλία της δράσης του Δήμου Κεφαλλονιάς, προκειμένου να εισηγηθούν όποτε και όπου το κρίνουν απαραίτητο τυχόν προσαρμογές.
- Τέλος, η δημοτική αρχή θα συνεργαστεί στενά με τα αρμόδια περιφερειακά όργανα της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων προκειμένου ναδρομολογηθεί ένα Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης για τους ΡΟΜΑ που θα επιλύσει το ζήτημά τους σταθερά και οριστικά.

- Το δημοτικό συμβούλιο με την σχετική του απόφαση να ζητεί από την Περιφέρεια Ιονίων νήσων την οικονομική της αρωγή στις συνολικές δαπάνες της διεισδυτικής δράσης βραχυπρόθεσμης αντιμετώπισης, μέσω προγραμματικής σύμβασης.